

Mot en normal vardag

Aktia

Lasse Corin — Chefsekonom, Aktia Bank Abp

Finlands ekonomi återgår till tillväxt år 2021. Bruttonationalprodukten ökar 2,8 procent år 2021 och 2,5 procent år 2022. Vi förväntar oss att vaccinet kommer att bli en tydlig, om än kortvarig, vitamininjektion för ekonomin under 2021. Restriktionerna kan avvecklas på sommaren, då omfattningen av vaccinerna snabbt utvidgas. Det återställda förtroendet och färre restriktionerna gör det möjligt för den uppdämda efterfrågan att lösas upp, vilket återspeglas starkast i efterfrågan på tjänster för hushåll (till exempel att äta på restaurang).

Vaccinet ändrar dock inte de långsiktiga ekonomiska tillväxtutsikterna. De positiva inverkningarna på ekonomin och marknaderna är både tydliga och betydande, men när vi besekrat corona, återgår ekonomin till vardagen. Efter pandemin ska man fokusera på de långsiktiga utmaningarna i Finland, såsom till exempel på åldrandet av befolkningen och hållbarheten av den offentliga ekonomin.

Recessionen och de tillfälliga ändringarna i konkurslagen höjer antalet konkurser i år till samma nivå som under finanskrisen år 2009.

Konsumtionen stiger snabbt ur coronasvackan

I vår prognos ökar hushållens konsumtion 4,8 procent år 2021 och 2,2 procent år 2022.

Efterfrågan på varaktiga konsumtionsvaror och delvis varaktiga konsumtionsvaror (t.ex. kärl, möbler och hemelektronik) återhämtade sig redan 2020, eftersom det har varit enklare att köpa dessa produkter tryggt bl.a. i och med webbhandeln. Vi förväntar oss att efterfrågan på tjänster kommer att öka under innevarande år, särskilt mot sommaren. Efterfrågan på tjänster återhämtar sig ordentligt först när man kommit ordentligt

framåt med vaccineringarna och konsumenterna vågar använda tjänsterna i omfattande mån. Massevenemang och resesektorn återhämtar sig långsammast efter recessionen.

Arbetsmarknaden återhämtar sig långsammare än den övriga ekonomin. I servicebranscherna tar det längre än i andra branscher att uppnå den arbetslöshetsnivå man var på innan corona. Arbetslöshetsgraden

”

Arbetslöshetsgraden prognosticeras öka år 2021.

prognosticeras öka år 2021 eftersom en del av arbetstagarna som permitterades under krisen inte kan återvända till arbetet utan blir arbetslösa. Fastän arbetsmarknadssituationen vänder mot det bättre i slutet av år 2021, är Finlands arbetslöshetsgrad fortfarande högre år 2022 än under tiden före corona.

Tillväxten av den offentliga konsumtionen är kraftigast år 2021. Denna utveckling förklaras av den trendmässiga ökningen av efterfrågan på tjänster till följd av befolkningsstrukturen, coronaåtgärderna samt den uppdamda efterfrågan som flyttats över från förra året. Tillväxten av konsumtionsutgifterna avtar år 2022. Nedgången beror på färre stödformer än under coronapandemin. Uppgångstrycket för de offentliga utgifterna på lång sikt försvinner inte.

Den svaga utvecklingen av tillstånd förutspår dämpade byggnadsinvesteringar

Totalinvesteringarna minskar år 2021 med 1,1 procent som en följd av den svaga utvecklingen av byggnadsinvesteringar.

År 2022 ökar investeringarna med 2,9 procent tack vare byggnadssektorn. Inverkan av EU:s återuppbyggnadsfond på investeringarna är ännu oklara. I ljuset av det vi vet nu, utdelas ur fonden till Finland två miljarder euro. Sannolikt är att tillgångarna kommer att öka investeringarna tillfälligt. I Finland investerar man på årsnivå knappt 50 miljarder euro, varmed stödet från fonden motsvarar en relativt liten andel av de årliga totalinvesteringarna.

Antalet tillstånd som beviljats för bostadsbyggnader började minska redan år 2018. Nu har minskningen stannat av. Det färre antalet tillstånd återspeglas ännu inte fullständigt i investeringarna och vi förväntar oss att investeringarna på grund av detta kommer att minska år 2021. Vi tror att tillstånden för bostadsbyggnader under andra halvan av 2021 kommer att börja öka igen och för 2022 förväntar vi oss en försiktig ökning av investeringar. Utvecklingen av bostadsbyggnadsinvesteringar

”

År 2022 ökar investeringarna med 2,9 procent tack vare byggnadssektorn.

på lång sikt styrs av finländarnas migration till städer. Migrationen stöder efterfrågan på byggnadsinvesteringar på lång sikt.

Investeringar i maskiner och anordningar kommer att öka år 2021. Det som dock väcker oro är att trenderna i anknytning till investeringar var nedåtgående redan innan corona. I slutet av prognosperioden överskrider investeringarna i maskiner och anordningar nivån för 2019. Utvecklingen av prognosperioden återspeglar upplösningen av den uppdämda efterfrågan på investeringar och talar inte om en avbrytning av den sjunkande investeringstrenden. De offentliga satsningarna till exempel på utbildning är ett steg i rätt riktning men realiseringen av dessa positiva inverknings i form av förbättrat investering och konkurrens kommer att ta flera år.

Det positiva sentimentet hos handelspartner stöder exporten

Exporten

Exporten ökar snabbare än importen under 2021 och 2022, men endast måttligt. Den aningen piggare utvecklingen av exporten förklaras av dess kraftigare nedgång under 2020, vilket i sin tur var en följd av den stora minskningen av tjänsteexport. Exporten utvecklas positivt i och med ökad ekonomisk tillväxt och ökade investeringar i våra exportländer.

Handelsbalansen

Handelsbalansen fortsätter visa ett underskott, vilket betyder att Finland köper mer än det säljer utomlands. Underskottet kan bli ett överskott förutsatt att konkurrenskraften förbättras tydligt, vilket för tillfället inte är i sikte.

Uppdämd efterfrågan och ett svagt jämförelseår accelererar inflationen

Vi förväntar oss att ändringarna i konsumentpriserna, dvs. inflationen, kommer att tillta.

I år tilltar inflationen tydligt till 1,3 procent och nästa år avtar prisernas tillväxthastighet till 1,1 procent. Den måttliga toppen under innevarande år beror på att ekonomin öppnats och på att efterfrågan börjat återhämta sig mot en normal nivå i kombination med den långsamma ökningen av konsumentpriserna under jämförelseåret, dvs. 2020.

Avvecklingen av begränsningarna ökar särskilt efterfrågan på tjänster. Samtidigt påskyndar uppgången av oljepriserna inflationen. Vid sidan av dessa ökar arbetsmarknadssituationen som långsamt ökar lönesumman och därigenom uppgångstrycket på priserna. När vi granskar helheten är inflationen fortsättningsvis på en låg nivå.

Inflationen år 2021

1,3 %

Inflationen år 2022

1,1 %

%ändring från året innan			Prognos		
	2018	2019	2020	2021	2022
BNP	1,4	1,1	-3,2	2,8	2,5
Export	1,4	8,0	-10,1	5,7	5,3
Import	5,6	3,0	-7,1	4,3	4,0
Konsumtion	1,8	1,0	-2,6	4,1	1,8
<i>Privat</i>	1,8	0,8	-3,8	4,8	2,2
<i>Offentlig</i>	1,6	1,4	0,3	2,6	0,8
Investeringar	3,8	-1,1	-2,8	-1,1	2,9
<i>Byggnader</i>	5,6	-0,4	-1,4	-3,6	3,3
<i>Maskiner och transportmedel</i>	-2,3	-1,8	-7,3	2,4	2,2
<i>Immateriella (FoU)</i>	7,2	-2,5	-1,2	2,6	2,4
Nyckeltal, %					
Utrikeshandel med varor och tjänster, över-/underskott av BNP	-2,1	-0,1	-1,5	-0,9	-0,5
Arbetslöshet	7,4	6,7	7,9	8,1	7,4
Inflation	1,2	1,0	0,3	1,3	1,1

År 2021 är antalet konkurser i Finland uppskattningsvis samma som år 2009

På basis av betalningar som hunnit förfalla kunde man från mars till december år 2020 undantagsvis inte göra konkursansökningar för företag.

Anledningen till oro är den att ett högt antal konkursansökningar är uppdämt för år 2021. Omsättningsindexen för olika branscher indikerar att antalet konkurser inte kommer att vara lika stort som man befarat. Konkurserna som flyttats över från år 2020 höjer antalet till samma nivå som under år 2009.

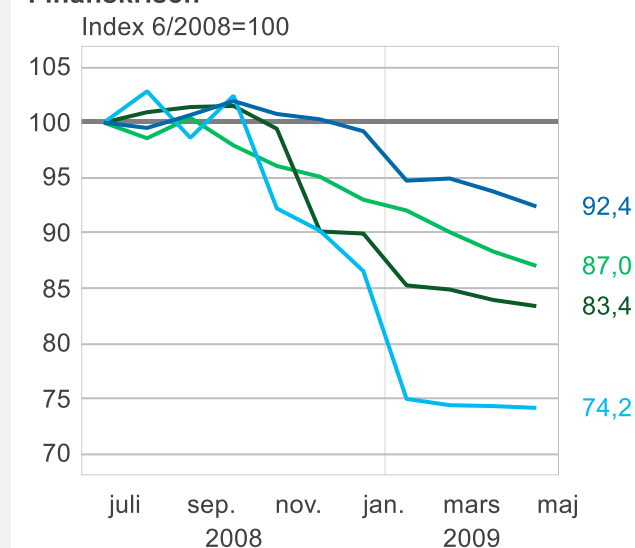
Under ett normalt år registreras ca 2 500 konkurser i Finland. År 2020 minskade antalet konkurser från detta med ca 400. Vi förväntar oss att dessa flyttats över till år 2021. Samtidigt gör den svaga ekonomiska situationen att antalet konkurser ökar jämfört med ett normalt år.

År 2009 höjde finanskrisen antalet konkurser med 800. Den ovan nämnda utvecklingen av branschernas omsättning avslöjar att situationen är bättre nu än år 2009. På grund av detta skulle antalet konkurser kunna öka med 400 till.

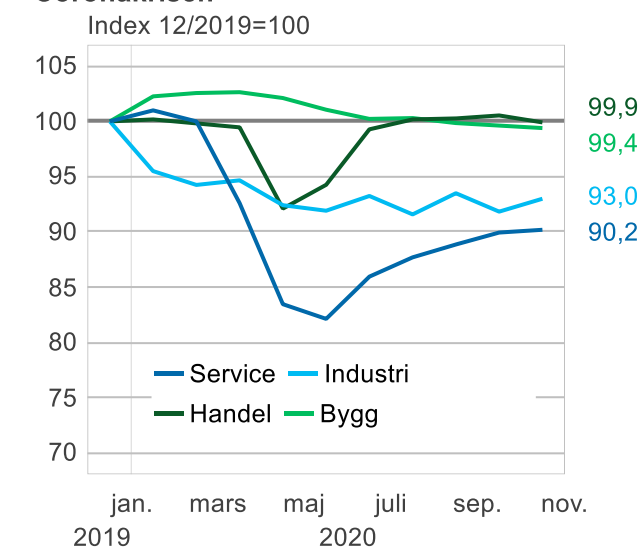
Det uppskattade antalet konkurser år 2021 skulle vara ungefär $2\,500 + 400 + 400 = 3\,300$ (normala konkurser + konkurser från 2020 + konkurser till följd av en svag ekonomi). Tillväxten är tydlig men fortfarande långt ifrån 1992, då antalet konkurser som registrerades var över 7 000.

Omsättningsindex i näringsgrenar

Finanskrisen

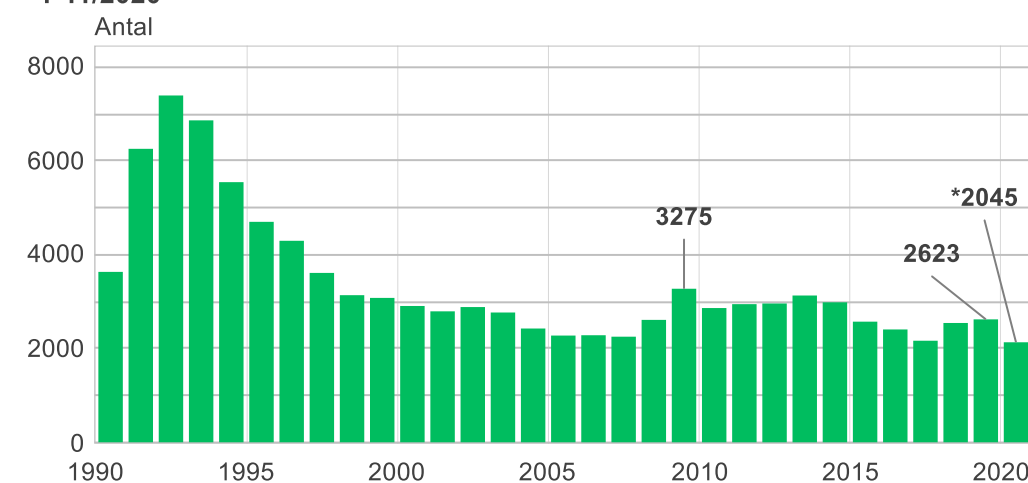
Coronakrisen

Källa: Aktia, Macrobond och Statistics Finland.

Konkurser i Finland

*1-11/2020

Källa: Aktia, Macrobond och Statistics Finland.

Tack!

Lasse Corin

CHEFSEKONOM, AKTIA BANK Abp

Lasse Corin har fungerat som Aktias chefsekonom sedan våren 2020 och i sin roll kommer han att följa och analysera utvecklingen av makroekonomin och placeringsmarknaden. Lasse Corin har lång erfarenhet av expertpositioner inom banksektorn och hans mål är att fokusera särskilt på den inhemska ekonomin och diskutera hur förändringar i världsekonomin påverkar Finland och finska hushåll.

lasse.corin@aktia.fi

Twitter [@lassecorin](https://twitter.com/lassecorin)

Tänk
framåt
Aktia